

FARKLI İLLERDEKİ ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ DERSİNE KARŞI TUTUMLARININ ÖLÇÜLMESİ*

Ömer SİVRİKAYA¹, Muharrem KILÇIK²

ÖZET

Bu araştırmanın amacı; farklı illerdeki ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının ölçülmesidir. Araştırmanın örneklem grubunu; Düzce, Sakarya ve Zonguldak illerinde 5, 6, 7 ve 8. sınıfta öğrenim gören 139'u bayan 169'u erkek olmak üzere toplam 308 gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anketin birinci bölümünde bilgi formuna, ikinci bölümünde ise Demirhan ve Altay (2001)'in revize ettiği, beden eğitimi ve spor tutum ölçeğine (BESTÖ) yer verilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde SPSS (20) istatistik programı kullanılmış ve bu verilerin anlamlılık düzeyi ($p < 0,05$) alınmıştır. Verilerin analizinde cinsiyetler ile beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılmasında bağımsız gruplarda t-testi; yaşanılan yer, sınıf, yaş, gibi değişkenlere göre beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi ile farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için ise Scheffe testi uygulanmıştır ($P < 0,05$). Ortaokul öğrencilerinin yaşadıkları şehir değişkeni göz önüne alınarak tutumları karşılaştırılmıştır. Düzce ilinde öğrenim gören öğrencilerin, Sakarya ilinde öğrenim gören öğrencilere göre beden eğitimi dersine karşı tutumlarının daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaş dağılımları, cinsiyetleri ve okuduğu sınıf değişkenleri ile beden eğitimi dersine karşı tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç bulunamamıştır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, öğrenci, spor, tutum

MEASURING THE ATTITUDES OF SECONDARY SCHOOL STUDENTS FROM DIFFERENT CITIES TOWARDS PHYSICAL EDUCATION LESSON

ABSTRACT

The purpose of this research to measure the attitudes of secondary school students from different provinces towards physical education lesson. The sample group of the research consists of 308 volunteering students, 139 female and 169 male, in the 5, 6, 7 and 8 grades in the provinces of Düzce, Sakarya and Zonguldak. A questionnaire was used as data collection tool. The first part of the questionnaire included an information form, while the second part included physical education and sport attitude scale (BESTÖ), which was revised by Demirhan and Altay (2001). In the analysis of data, independent groups t-test was used in comparing gender and attitudes towards physical education lesson; in one-way analysis of variance was used to compare the attitudes towards physical education lesson according to variables such as location, class, age, etc. and Scheffe test was used to determine in which group the difference was ($P < 0.05$). The attitudes of the secondary school students were compared by taking into consideration the variable of city in which they lived. It was determined that the students who studied in the province of Düzce had higher attitudes towards physical education than the students in Sakarya province. No statistically significant results were found between the attitudes of the students towards physical education and their age distributions, genders, and class variables.

Keywords: Attitude, physical education, sport, student

*Bu makale 23-26 Kasım 2017 tarihlerinde Dünya Spor Bilimleri Araştırma Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur

¹ Düzce Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi. Yazışmadan sorumlu yazar: omersivrikaya@duzce.edu.tr

² Düzce Osman Kuyumcu Anadolu İmam Hatip Lisesi,

GİRİŞ

Eğitim, belirli amaçları planlı programlı bir şekilde kasıtlı olarak kişiye kazandırıp kişiyi amaca uygun bir şekilde yetiştirmek ve geliştirmektir. Eğitimin doğasında insan öznesi vardır. İnsanın doğumundan ölümüne kadar biyolojik ve psikolojik yapısından dolayı eğitime ihtiyacı her daim var olacaktır [1].

Beden eğitimi; kişinin bedenlen kuvvetli, ruhen sağlıklı, pratik düşünen, hayatın zorluklarıyla başa çıkabilecek, iş hayatının tempolu şartlarına ayak uydurabilecek bireyler yetiştirerek, milli kültür ve değerleri, milli şuur ve vatandaşlık duygusunu pekiştirmek maksadıyla yapılan, planlı, programlı çalışmaların hepsine denmektedir [2].

Beden eğitimi dersi çocukların sadece bedensel özelliklerini geliştirmekle kalmayıp bilişsel ve psikolojik özelliklerini de geliştirdiği için diğer derslere nazaran üzerinde daha fazla durulması gereken dersler arasında kendini bulmaktadır [3].

Tutum; bir düşünce, obje veya insan ile alakalı pozitif ya da negatif yönde verilmiş olan tepki meylinin duygusal düzeyi ile ilişkilidir [4]. Fertler hayata gözlerini açtığı anda tutumlarıyla karşı karşıya gelmezler. Ebeveynlerinden ve sosyal çevreden öğrendikleri yaşantı ve tecrübelerinin bir araya gelmesi ile tutumlarını biçimlendirirler. Fertler, bir tutum ile özdeşleştikten sonra bu tutuma aykırı bir şeyle karşı karşıya geldiklerinde bu olumsuz durumu görmezlikten gelmektedir. Bireyin tutumları ergenlik döneminde karşılaştığı olumlu ve olumsuz durumlarda çevrenin ve akranlarının etkisiyle az da olsa değişiklik gösterebilmektedir. Ferdin tutumu iki şekilde değişime uğrayabilir. Birinci yol, ferdin bilerek veya bilmeyerek var olan tutumuna aksi davranışta hareket etmesidir. Bu şekilde az bir olasılık olsa bile ferdin tutumunu değiştirebilmektedir. İkinci bir yol olarak kişi ile etkili bir iletişim içine girerek ikna edici bir dil kullanmaktır. Bilhassa ergenlerin kendi akran grubunda veya rol model aldığı kişilerin güvenilirliğine inandığı zaman tutumlarında değişiklik gözlenebilmektedir [5].

Hızlı kentleşme sonucu yeşil alanların azalması çocukların hareket alanlarını bir hayli azaltmıştır. Teknolojinin gelişmesi ile birlikte hayatın bir parçası haline gelen bilgisayar, tablet, telefon çocukların ilgisini çekip bu araçlarla meşgul olmasını sağlamış, zaten oyun alanı kısıtlı olan çocuk bedensel aktivitelerden uzak kalmıştır. Bu yüzden çocukları bedensel aktivitelere yönlterek enerjilerini boşaltmak için beden eğitimi dersi ve ders bitimi yapılan sportif faaliyetleri büyük önem taşımaktadır [6]. Bu düşünce doğrultusunda Ha ve ark.

(2003), teknolojinin gelişmesi ve ilerleyen zamanla birlikte çocukların isteklerinin değiştiğine, oyunun çocukların hayatında tabii bir çerçeve çizdiğine değinmişler ve birden fazla eğitici oyunu içinde barındıran beden eğitimi dersinin çocuğun gelişiminde ve eğitilmesinde olmazsa olmaz bir hale geldiğini savunmuşlardır. Çocukların gelişiminin düzenli ve pozitif yönde ilerlemesinde oyun ile beden eğitimi dersinin önemli bir etken olduğuna vurgu yapmışlardır [7].

Bedensel faaliyetlere yönelik pozitif yönde tutum oluşturma beden eğitimi programının amacını teşkil etmektedir [8]. Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları halihazırda gelişmemişe "nötr", beden eğitimi dersine yönelik tutumu sevmeme veya istememe şeklinde ise "negatif", karşı yönde ise "pozitif" tutumu sergilediği söylenebilir. Çoğunlukla pozitif tutuma sahip çocuklar beden eğitimi dersinde başarılı olmaktadır. Öğrencilerin, beden eğitimi dersinden başarısız olması, derste olumsuz durumlarla karşılaşması, ders öğretmenini sevmemesi gibi unsurlar negatif tutum geliştirmesine sebep olacaktır. Öğrenmenin kalıcı hale gelmesi için pozitif tutumda olunması gerekmektedir. Negatif tutum sergileyen öğrencilerde öğrenme sekteye uğramaktadır. Bu yüzden, beden eğitimi dersi işlendiğinde öğrenmenin pozitif şekilde gerçekteşebilmesi için öğrencilerin üzerinde etkili olan negatif tutumların belirlenip buna göre önlem alınması gerekmektedir [9].

Bu araştırmanın amacı, Düzce, Sakarya ve Zonguldak illerindeki ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının ölçülmesidir. Bununla birlikte öğrenci tutumlarını pozitif veya negatif şekilde etkileyen etkenleri belirleyip önleyici tedbir önerileri sunmaktır.

YÖNTEM

Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmamızın evrenini, Düzce, Sakarya ve Zonguldak illerinde 5, 6, 7 ve 8. sınıfta öğrenim görmekte olan ortaokul öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Sakarya şehir merkezinde beş, Düzce şehir merkezinde beş ve Zonguldak şehir merkezinde beş olmak üzere toplam 15 ortaokulda eğitim-öğretim görmekte olan 139'u bayan 169'u erkek olmak üzere toplam 308 gönüllü 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada verilerin toplanmasında iki bölümden oluşan Likert tipi ölçek

kullanılmıştır. Ölçeğin birinci kısmında bireysel bilgi formu, ikinci kısmında ise öğrencilerin tutumlarının ölçülmesinde kullanılmak üzere, Demirhan ve Altay (2001) tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi ve Spor Tutum Ölçeği" (BESTÖ) kullanılmıştır.

Beşli Likert tipi dereceleme ölçeği uygulanmıştır. Ölçeğin Cronbach Alpha Güvenirlik katsayısı 0,93, sınıf içi korelasyon katsayısı 0,85, ölçüt geçerliliği katsayısı 0,83 olarak hesaplanmıştır. Bu tutum ölçeği 24 maddeden oluşmakta olup soruların 12'si olumlu 12'si olumsuzdur [20].

Verilerin Toplanması

Öğrenci gruplarına veri toplama aracı verilmeden önce, bireysel bilgi formu ve beden eğitimi tutum ölçeği anketinin nasıl doldurulacağı hakkında gerekli bilgi verilmiştir. Gönüllülük esasına göre anket çalışmasına katılmak isteyen öğrencilere anket dağıtılmıştır. Öğrencilerden alınan anketler kontrol edilmiştir. İstenen şekilde doldurulmuş olan 308 anket değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırmada verileri analiz etmede SPSS (20) istatistik programından yararlanılmıştır. Cinsiyetler ile beden eğitimi dersine ilişkin tutumların karşılaştırılmasında bağımsız gruplarda t-testi; yaşanan yer, sınıf, yaş, gibi değişkenlere göre beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılmasında tek yönlü varyans analizi ile farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek için ise Scheffe testi uygulanmıştır ($P < 0,05$).

BULGULAR

Tablo 1. Öğrencilerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre T-Testi Sonuçları

Cinsiyet	n	ort	S	sd	t	p
Kadın	139	4,02	,49	306	,174	,862
Erkek	169	4,03	,60			

Öğrencilerin Beden eğitimi dersine karşı tutumları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir, $t(306) = ,174$, $p > 0,05$.

Tablo 2. Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeği puanlarının öğrencilerin yaş dağılımlarına göre "One-Way Anova" Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı fark
Gruplararası	2,199	3	,733			
Gruplarıçi	91,560	303	,302	2,426	,066	YOK
Toplam	93,759	306				

Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları, öğrencilerin yaş dağılımlarına bağlı olarak değişmemektedir, $F(3, 303) = 2,43$, $p>0,05$. Öğrencilerin tutum ölçeği puanlarının betimsel istatistikleri tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Tutum ölçeği puanlarının betimsel istatistikleri

Yaş	b	Ort.	SS
11 yaş	52	4,11	,49
12 yaş	49	4,19	,46
13 yaş	99	3,96	,61
14 yaş	107	3,99	,56

Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları, yaş dağılımlarına göre ortalamaları birbirine yakın olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeği puanlarının öğrencilerin okuduğu sınıfa göre “One-Way Anova” Sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı fark
Gruplararası	1.770	3	,590			
Gruplarıçi	92.052	304	,303	1,949	,122	YOK
Toplam	93.822	307				

Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları, öğrencilerin okuduğu sınıfa bağlı olarak değişmemektedir, $F(3, 304) = 1,949$, $p>0,05$. Öğrencilerin tutum ölçeği puanlarının betimsel istatistikleri tablo 5’de verilmiştir.

Tablo 5. Tutum ölçeği puanlarının betimsel istatistikleri

Sınıf	n	Ort.	SS
5.Sınıf	51	4,17	,48
6.Sınıf	52	4,03	,54
7.Sınıf	94	4,05	,55
8.Sınıf	111	3,95	,59

Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları, okuduğu sınıfa göre ortalamaları birbirine yakın olduğu görülmektedir (Tablo 5).

Tablo 6. Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeği puanlarının öğrencilerin yaşadıkları şehre göre “one-way Anova” sonuçları

Varyansın Kaynağı	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p	Anlamlı fark
Gruplararası	2,500	2	1,250			VAR
Gruplarıçi	91,322	305	,299	4,174	,016	Düzce-Sakarya
Toplam	93,822	307				

Öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları, öğrencilerin yaşadığı şehre bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmektedir, $F(2, 305) = 4,174$, $p<0,05$. Birimler arası farkların

hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçları tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeği puanlarının öğrencilerin yaşadıkları şehre göre “Scheffe Testi” sonuçları

Şehir	Karşılaştırma	Ortalamalar Arası Fark	p
Düzce	Zonguldak	,18	,078
	Sakarya	,20	,028*
Zonguldak	Düzce	-,18	,078
	Sakarya	,03	,930
Sakarya	Düzce	-,20	,028*
	Zonguldak	-,03	,930

Yapılan karşılaştırma sonuçlarına bakıldığında Düzce ve Sakarya şehirlerinde yaşayanlar arasında ($p=0,028$) anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p<0,05$). Öğrencilerin tutum ölçeği puanlarının betimsel istatistikleri tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Tutum ölçeği puanlarının betimsel istatistikleri

Şehir	n	Ort.	SS
Düzce	100	4,16	,47
Zonguldak	100	3,99	,56
Sakarya	108	3,96	,60

Tablo 8 de görüleceği üzere öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları, yaşanan şehre bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmektedir. Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına göre, Düzce’de yaşayan öğrencilerin (Ort.:4,16) beden eğitimi dersine karşı tutumları, Sakarya’da yaşayan öğrencilerden (Ort.:3,96) daha olumlu olduğu belirlenmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Öğrenciler eğitim-öğretim hayatı sürecinde konulara, sınıftaki arkadaş gruplarına ve ders öğretmenlerine karşı çoğunlukla pozitif bakış açısı oluşturmaktadırlar. Pozitif tutuma sahip öğrenci okul kurallarına riayet eder, verilen görevi içtenlikle yerine getirir, serbest zaman etkinliklerini pozitif bir şekilde değerlendirir [21]. Öğrencilerin beden eğitimi dersine olan tutumu negatif ise dersi önemsiz görebilir, dersin işlenişinde problem oluşturabilir, derse katılmak istemeyebilir [22]. Bu sebeple öğrenci tutumlarının pozitif ya da negatif olması önem arz etmektedir. Öğrencilerin tutumları daha önceden gözlenip tespit edilebilirse negatif olan tutumu pozitive dönüştürmek için gerekli tedbirler alınabilir [23]. Bu çalışmanın amacı farklı illerdeki ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının ölçülmesidir.

Cinsiyet değişkeni üzerine yapılan çalışmada; İstanbul'un merkez ilçelerinde lise seviyesinde öğrenim gören kız ve erkek öğrenciler arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır [24]. Farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının saptanması için yapılan bir başka çalışmada, kız ve erkek öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır [25]. Bu araştırmalar kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarında farklılık olmadığını gösterdiğinden araştırma sonuçlarımızla örtüşmektedir [13,15,25-27]. Tekirdağ ilinin orlu ilçesinde ilköğretim okulları ve liselerde öğrenim görmekte olan kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının mukayesesinde sekizinci sınıfta okumakta olan erkek öğrencilerin tutumlarının, kız öğrencilerin tutumuna nazaran daha yüksek çıkmıştır [28]. “Denizli'nin merkez ilçelerinde ortaöğretim seviyesindeki öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları” adlı araştırmada kız ve erkek öğrencilerin cinsiyet değişkeni baz alınarak yapılan karşılaştırmada erkek öğrencilerin tutumları kız öğrencilerin tutumlarına göre fazla çıkmıştır [16]. Benzer şekilde bazı çalışmalarda cinsiyet değişkeninin öğrencilerin tutumları üzerinde etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır [13,27,29,30]. Ortaya çıkan farklı sonuçların; öğrencilerin yaş, okul tipi ve diğer sosyo- ekonomik farklılıklarından kaynaklanabileceği düşünölmektedir.

Tablo 2'yi incelediğimizde kız ve erkek öğrencilerin yaş dağılımlarına bağlı olarak beden eğitimi dersine karşı tutumlarının, istatistiksel olarak herhangi bir değişkenlik göstermediği görölmektedir ($F(3,303)=2,43, p>,05$). Muğla şehir merkezi ve Fethiye ilçesinde ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi amacıyla yapılan araştırmada, öğrencilerin yaş gruplarına göre yapılan karşılaştırmada istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık çıkmamıştır [26]. Bu çalışmanın sonuçları, bizim çalışmamızla örtüşmektedir. Yaş değişkeninin öğrencilerin tutumları üzerinde etkili olmadığı bazı çalışma sonuçlarına ulaşılmıştır [12,15,24,31,32]. Konya ilinde yapılan bir başka çalışmada ise ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesinde öğrencilerin yaş grubuna göre mukayesesinde 17-19 yaş grubunun 14-16 yaş grubuna göre beden eğitimi dersine karşı tutumlarının istatistiksel olarak daha anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır [29]. Araştırma sonuçlarımızla örtüşmeyen bazı araştırma sonuçlarına ulaşılmıştır [23,33-35]. Ortaya çıkan sonuçlarda farklı değişkenlerin etkili olabileceği düşünölmektedir.

Tablo 4'ü incelediğimizde kız ve erkek öğrencilerin okudukları sınıfa bağlı olarak beden eğitimi dersine karşı tutumları istatistiksel olarak herhangi bir değişkenlik göstermemektedir ($F(3,304)=1,949$, $p>,05$). Kır'ın 2012 de yapmış olduğu "İlköğretim II. kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ve davranışları" başlıklı araştırmada, sınıflar arası yapmış olduğu mukayese sonucu kız ve erkek öğrencilerin beden eğitim dersine karşı tutumlarında istatistiksel olarak anlamlı bir sonuç çıkmamıştır. Bu çalışmaya benzer şekilde araştırma sonuçlarımızı destekleyen başka çalışmalar vardır [12,18,26,]. Subramaniam ve Silverman (2007)' de yapmış olduğu " Ortaokul Öğrencilerinin Beden Eğitime ilişkin Tutumları" başlıklı araştırmada öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı ve sınıf seviyesine göre tutumlarında değişiklik olup olmadığı araştırılmıştır. Çalışma sonucuna bakıldığında kız ve erkek öğrencilerin beden eğitime karşı tutumlarının olumlu olduğu, sınıf seviyesine göre yapılan mukayesede sınıf seviyesi yükseldikçe öğrenci tutumlarında düşüş olduğu görülmüştür [36]. Bu çalışmanın sonucu bizim yapmış olduğumuz çalışmayla örtüşmemektedir. Bu çalışmaya benzer şekilde araştırma sonuçlarımızı desteklemeyen başka çalışmalar vardır [11,19,21,31,37,38]. Bu farklılığın, örneklem gruplarının sosyo-ekonomik seviye değişkenlerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 6'yı incelediğimizde öğrencilerin beden eğitim dersine karşı tutumları, öğrencilerin yaşadığı şehre bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmektedir ($F(2,305)=4,174$, $p<,05$). Birimler arası farkların hangi gruplar arasında olduğunu bulmak amacıyla yapılan Scheffe testinin sonuçlarına baktığımızda (Tablo 7) Düzce ve Sakarya şehirlerinde yaşayanlar arasında anlamlı farklılığa rastlanmıştır ($p<,05$). Yine Tablo 8'de görüleceği üzere Düzce'de yaşayan öğrencilerin (Ort.:4,16) beden eğitimi dersine karşı tutumları, Sakarya'da yaşayan öğrencilerden (Ort.:3,96) daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Diğer illerin birbiriyle karşılaştırılmasında herhangi bir anlamlı sonuç çıkmamıştır.

Holloğlu (2006)' nın Bursa, Bingöl, Kocaeli, Sivas illerinin dahil olduğu 1105 kız öğrenciye uyguladığı "İlköğretim ikinci kademedede öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları" isimli araştırmasında kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarında illere göre anlamlı bir farklılığa rastlanmıştır. Bursa-Sivas, Kocaeli-Sivas, Sivas-Bingöl illeri karşılaştırıldığında, Sivas ilindeki kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının diğer illere nazaran daha anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır [19]. Bu sonuç, araştırma sonuçlarımızla örtüşmektedir. Bu çalışmaya benzer şekilde araştırma sonuçlarımızı

destekleyen [12, 18] ve desteklemeyen [26,32] başka çalışmalarda vardır. Farklı illerin birbiriyle karşılaştırılarak beden eğitimi dersine karşı tutumlarının incelenmesiyle ilgili çok sayıda çalışmanın olmadığı görölmektedir.

Araştırma sonuçlarımıza göre, Düzce’de yaşayan öğrencilerin Sakarya ilinde yaşayan öğrencilere nazaran beden eğitimi dersine karşı tutumlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçta farklı sosyo-ekonomik değişkenlerin etkisi söz konusu olabilir.

Sonuç olarak; farklı illerdeki ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının ölçülmesi için yapılan çalışma, 5, 6, 7 ve 8. sınıfta öğrenim gören toplam 308 kız ve erkek öğrenciden oluşmuştur. Kız ve erkek öğrencilerin cinsiyet değişkenine göre karşılaştırmasında anlamlı bir sonuç bulunamamıştır. Benzer şekilde öğrencilerin yaş dağılımlarına göre yapılan karşılaştırmada, anlamlı bir sonuç bulunamamıştır. Öğrencilerin okuduğu sınıfa göre yapılan karşılaştırmada anlamlı bir sonuç bulunamamıştır. Öğrencilerin yaşadıkları yere göre yapılan karşılaştırmada Düzce ilinde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin Sakarya ilinde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilere göre, beden eğitimi dersine karşı tutumlarının daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Kız ve erkek öğrencilerin sınıf, yaş ve cinsiyet değişkenleri ile beden eğitimi dersine ilişkin tutumları arasında karşılaştırma yaparken farklı değişkenler ile öğrencilerin göstermiş oldukları olumlu tutumları destekleyici, olumsuz tutumları giderici önlemler alınabilir.

Elde edilen sonuçlar ışığında; kız ve erkek öğrencilerin tutumlarına olumlu ve olumsuz etki eden faktörlerin araştırılmasında, daha fazla sayıda il ve bu illerin ilçeleri ve köy okullarında okuyan öğrencilerin araştırmaya katılmasının daha objektif sonuçlar vereceğini söyleyebiliriz.

KAYNAKLAR

1. Koçak E. Erzurum ilinde görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin incelenmesi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2002.
2. Kuru E. Beden eğitimi ve sporda program geliştirme. 4. Akşam Sanat Okulu Matbaası, Ankara, 2000.
3. Şahin M, Pehlivan Z, Kuter FÖ. Beden eğitimi ders uygulamalarında ortaya çıkan etik sorunlar ve çözüm önerileri. II. ulusal beden eğitimi ve spor öğretmenliği sempozyumu, 21-23 Aralık, Bursa, 2001:71.
4. Alparslan S. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi öğretmenlerinin sergilediği öğretim davranışlarına ilişkin algıları ve öğrencilerin bu derse karşı geliştirdikleri tutumları. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bolu, 2008.
5. Akpınar M. Öğrencilerin fizik dersine yönelik tutumlarının fizik dersi akademik başarısına etkisi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Ankara, 2006.
6. Başal HA. Geçmiş yıllarda Türkiye’de çocuklar tarafından oynanan çocuk oyunları. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2007; 10(2): 243-266.
7. Ha AS, Johns DP, Shui EW. Students’ perspective in the desing and implementation of the physical education curriculum. Physical Education Publisher, 1960; 60.
8. Siedentop D, Tannehill D. Developing teaching skills in physical education. USA: Mountain View, CA: Mayfield Publishing Co; 2000; 324.
9. Pehlivan Z. Beden eğitimi dersi tutum ölçeği ön çalışma raporu. 1. Uluslararası Spor Psikolojisi Sempozyumu, Ankara: Bağırhan Yayınevi, 1997; 117-127.
10. Sayın E. Ortaöğretimde okuyan öğrencilerin beden eğitimi dersine bakış açılarının incelenmesi. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2014.
11. Yağcı İ. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar, 2012.
12. Çetin M. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması (Kırşehir İli Örneği), Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007.
13. Şişko M, Demirhan G. İlköğretim okulları ve liselerde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları. Ankara, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2002; 23(23): 205-210.
14. Doğan N. Niğde ilinde bulunan farklı statüdeki liselerde eğitim gören öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumları ve fiziksel uygunluk düzeylerinin araştırılması, Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Niğde, 2011.
15. Keskin Ö. Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi (Sakarya İli Örneği), Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, 2015.
16. Çelik Z, Pular A. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğrt. Kongresi, 25-27 Mayıs. Van/YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, 2011; 115-121.

17. Adıgüzel R. İlköğretim okulları II. kademe öğrencilerinin spora bakış açılarının ve spor alışkanlıklarının değerlendirilmesi. Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kayseri, 2010.
18. Kır R. II. kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ve davranışları. Kırıkkale Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kırıkkale, 2012.
19. Holoğlu OG. İlköğretim ikinci kademe öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları. Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Bursa, 2006.
20. Demirhan G, Altay F. İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum ölçeği. II. Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu. Ankara, 2001.
21. Hünük D. Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sınıf düzeyi, öğrenci cinsiyeti, öğretmen cinsiyeti ve spora aktif katılımları açısından karşılaştırılması. Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2006.
22. Güllü M, Güçlü M. Ortaöğretim öğrencileri için beden eğitimi dersi tutum ölçeği geliştirilmesi. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2009; 3(2): 138-151.
23. Silverman S, Subramaniam PR. Student attitude toward physical education and physical activity: a review of measurement issues and outcomes. Journal of teaching in physical education, 1999;19(1).
24. Göksel AGG, Caz Ç. Anadolu lisesi öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi, 2016; 1(1): 1-9.
25. Yıldırım A. Sivas ilinde farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının saptanması. Cumhuriyet Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Sivas, 2006.
26. Gürbüz A. Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi. Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Muğla, 2011.
27. Kangalgil M, Hünük D, Demirhan G. Spor yapan ve yapmayan öğrencilerin beden eğitimine ilişkin tutumları. (Sözel Bildiri) 10. Ichper. Sd ve 8. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Kemer/Antalya, 2004.
28. Canlı U. Tekirdağ ili Çorlu ilçesi ilköğretim okulları ve liselerde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları. Trakya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Edirne, 2013.
29. Akandere M, Özyalvaç NT. Duman, S. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesi (Konya Anadolu Lisesi Örneği). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2010; 24: 2-10.
30. Koca C, Aşçı FH. Atletik yeterlilik düzeyi ve cinsiyetin beden eğitimine yönelik tutum üzerine etkisi. Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2004; 9 (1):15-24.
31. Güllü M. Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının araştırılması, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara, 2007.
32. Aydın A. Yükseköğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Kars, 2013.

33. Tavlaş S. Erzurum ilindeki ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi. Atatürk Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi. Erzurum, 2012.
34. Wersch AV, Trew K, Turner I. Post-primary school pupils interests in physical education, age and gender differences. *British Journal of Educational Psychology*, 1992; 62: 56-72.
35. Butcher AC. Foundations of physical education and sport. London, The C.V. Mosby Company, 1983.
36. Subramaniam PR, Silverman S. "Middle school students' attitudes toward physical education . Elsevier Teaching and Teacher Education, 2007; 602-611.
37. Altay F, Özdemir Z. Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim1. kademesinde öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması. 9. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, Muğla: 3-5 Kasım, 2006.
38. Haladyna T, Thomas G. The attitudes of elementary school children toward school and subject matters. *Journal of Experimental Education*, 1979; 48(1):18-23.